

Schade aan beton heeft vaak te maken met roestige wapening en vice versa.

Let op scheuren.

Een betonnen boorkern (op een weinig storende plaats) geeft informatie over de samenstelling en toestand van het beton.

Controleer oude herstellingen.

Schade aan betonnen constructies is vaak te wijten aan wapeningscorrosie die drukt op het beton waarin het ingebed ligt. Wapeningsijzer roest onder invloed van zuurstof en water. Verschillende processen hebben echter een invloed op de staat van de wapening waardoor een behandeling/herstelling pas nut heeft als de juiste oorzaak aangepakt wordt.

WAT DOEN?

Regelmatige monitoring en controle

Stel een verantwoordelijke aan die de constructie regelmatig (minstens 1 x / jaar) controleert, zodat beginnende problemen snel aangepakt kunnen worden.

Let op :

- verkleuringen op het beton;
  - sporen van roest;
  - vochtplekken (ter hoogte van lekken, condensatie, algen/mossen...);
- scheurpatronen of nieuwe scheuren. Tip: duid begin en einde van de scheur aan met vetkrijt zodat ze bij een volgende rondgang makkelijker te controleren is;
- afbrokkelende of hol-klinkende schellen beton;
- blootliggende wapening;
- oude herstellingen en hun aansluiting op het originele beton;

Maak voldoende foto's om de evolutie op te volgen.

Zorg voor een vlotte regenwaterafvoer

Voorkom dat water met mogelijk agressieve stoffen (zoals dooizouten...) over het beton loopt of blijft staan.

Onderzoek de oorzaak van schade

Vooraleer beton te herstellen is het belangrijk te weten welk corrosieproces aan de basis ligt van de schade. Contacteer een gespecialiseerd aannemer, architect of studie bureau die aan de hand van een plaatsbezoek en de nodige labotesten kunnen bepalen hoe de wapeningscorrosie veroorzaakt wordt. Mogelijke onderzoeken naar:

- carbonatatie diepte;
- chloridegehalte;
- eventueel onderzoek naar het vochtgehalte en de porositeit van het beton.

Herstel

Op basis van de samenstelling van het beton, de opgetreden en de te verwachten schade, bijkomend onderzoek en de schadeoorzaak, zal een herstellmortel en herstel methode gekozen worden. Dit is werk voor een specialist.

WELKE ELEMENTEN?

Alle betonnen onderdelen, vooral:

- elementen waar water over loopt of kan stagneren;
- oude herstellingen. Dit zijn zwakke punten die vaak opnieuw losscheuren omdat de oorzaak bij herstel niet voldoende behandeld werd, omdat een niet-compatibele herstellmortel gebruikt werd of de herstellmortel niet goed aangebracht werd...

WANNEER / HOE VAAK? / WIE?

Monitoring:

Regelmatige rondgang / minstens 1x per jaar / in eigen beheer.

Grondig nazicht / om de 3 à 5 jaar / Monumentenwacht of andere professional met ervaring in betonnen erfgoed

Verder onderzoek:

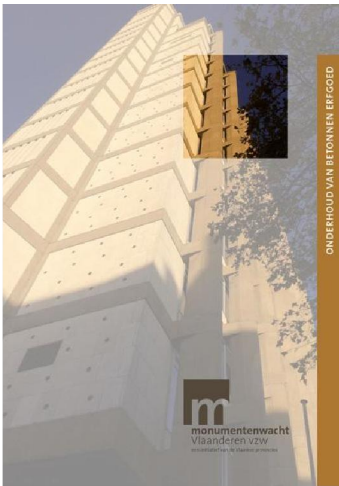
Architect, ingenieur, studiebureau met ervaring in betonnen erfgoed

Labo: WTCB, KIK...

WAT VERMIJDEN? WAAROP LETTEN?

Vermijd:

- waterstagnatie of aflopend water op plaatsen die daar niet voor voorzien zijn. Plaats zo nodig een druiplijst;
- herstellingen zonder vooronderzoek. De kans dat ze binnen de 5 jaar opnieuw loskomen is zeer reëel!

MEER INFO:

Onderhoudsbrochure Monumentenwacht

- [Onderhoud van betonnen erfgoed](#)

Wet - en regelgeving

Voor sommige aanpassingswerken aan gebouwen hebt u in principe een vergunning nodig. Vraag na bij uw gemeente of voor de voorziene werken een melding volstaat of er een vrijstelling geldt. Wend u tot het agentschap Onroerend Erfgoed voor informatie en premiemogelijkheden bij werken aan beschermd erfgoed.

Normen en wetenschappelijke publicaties

- Herstellen en bescherming van beton (Technische voorlichting 231), WTCB, 2007

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
F + 32 3 212 29 51
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

